

GRENSEKOMITÉEN
VÄRMLAND-ØSTFOLD

HANDLINGSPLAN

2015 -2017

Styrets forslag til Handlingsplan

norden

Nordisk ministerråd

Grensekomiteen mottar økonomisk støtte fra Nordisk Ministerråd

Bakgrunn

Grensekomiteen ble etablert i 1990. Siden den gangen har komiteen arbeidet aktivt med infrastrukturspørsmål og med spesifikke spørsmål knyttet til grensen. I tillegg har man gjennomført en del prosjekter i samarbeide mellom norske og svenske aktører hvor tema har vært oppvekst, reiseliv, friluftsliv, næringsliv, hestesport etc.

De største prosjektene og aktivitetene som Grensekomiteen har vært involvert i de senere år har vært

- E18 utbyggingen
- Høyhastighetsutredningen
- Barnas grenseland
- Politikk i Grenseland
- Unionsleden
- Busstilbud over grensen

I tillegg har det vært flere mindre saker som det har vært arbeidet med.

Befolkningsutvikling

Norske medlemmer	Innbyggere 01.01.2013	Innbyggere 01.01.2014	Innbyggere 01.01.2014	Areal km²
Aremark	1 425	1 408	1 406	321
Askim	15 315	15 430	15 513	69
Eidsberg	11 195	11 323	11 353	236
Rømskog	691	672	672	183
Marker	3 587	3 596	3 613	413
Trøgstad	5 273	5 366	5 346	205
Skiptvet	3 668	3 727	3 731	102
Spydeberg	5 474	5 620	5 692	142
Hobøl	4 980	5 187	5 343	141
Moss	30 988	31 308	31 802	63
SUM kommuner	82 596	83 637	84 471	1 875
Østfold Fylkesk.	282 000	284 962	287 198	4 183

Svenske medlemmer	Innbyggere 01.01.2012	Innbyggere 01.01.2013	Innbyggere 01.01.2014	Areal km2
Säffle	15 308	15 276	15 334	1 221
Årjäng	9 864	9 953	9 804	1 420
Grums	8 939	8 925	8 958	386
Karlstad	86 929	87 786	88 350	1 165
Bengtstors	9 588	9 550	9 556	889
SUM kommuner	130 628	131 490	132 002	5 081
Region Värmland	273 080	273 815	274 691	19 371

Regional utvikling og behov på transportområdet

Kjøretøy	ÅDT 2013	tunge %	tunge %	ÅDT 2014	tunge %	tunge %
Morokulien Rv 2	7109	604	15,45	7325	605	8,30
Ørje E 18	6125	839	21,46	6251	824	13,20
Svinesund gamle E6	6059	142	3,63	6190	141	2,30
Svinesund nye E6	14427	2325	59,46	14468	2393	16,50

Kilde:

<http://www.vegvesen.no>

Ved å studere transport over riksgrensen ser man en helt klar økning både i antall kjøretøy og tunge kjøretøy. Økningen i ÅDT (årsdøgnstrafikk) over grensen var i 2014 på 2,16%. Det er noe mindre enn foregående år.

Det nærmer seg 1000 tunge kjøretøy over grensa ved Ørje/Töcksfors. I følge tyske myndigheter sliter en semitrailer like mye på veinettet som 60.000 privatbiler. Gods på tog er dårlig tilrettelagt og lite benyttet mellom Sverige og Østfold(Kornsjø). Over Charlottenberg går det flere godstog, Persontrafikken på tog har lav markedsandel.

Det er en betydelig økning i transport over grensen som kommer fra EU's nye medlemsland. Dette innebærer betydelig utfordringer ikke bare for politi- og tollmyndigheter, men også for kommunene.

Store godsvolumer over grensen, lite på tog

- Stykkgodsvolumet utgjør bare en del av det totale godsvolumet
- Göteborg-Oslo har i dag ca 10% på tog og et enormt potensiale

Grenseregionen Värmland - Østfold ligger geografisk svært strategisk til på aksene Oslo-Stockholm - Helsinki - St Petersburg. Det er svært viktig i et Nordisk perspektiv at en slik region moderniseres og tilbyr attraktive tjenester innenfor logistikk, overnatting, catering, helsetjenester, miljøvennlig drivstoff, miljøvennlig mat etc.

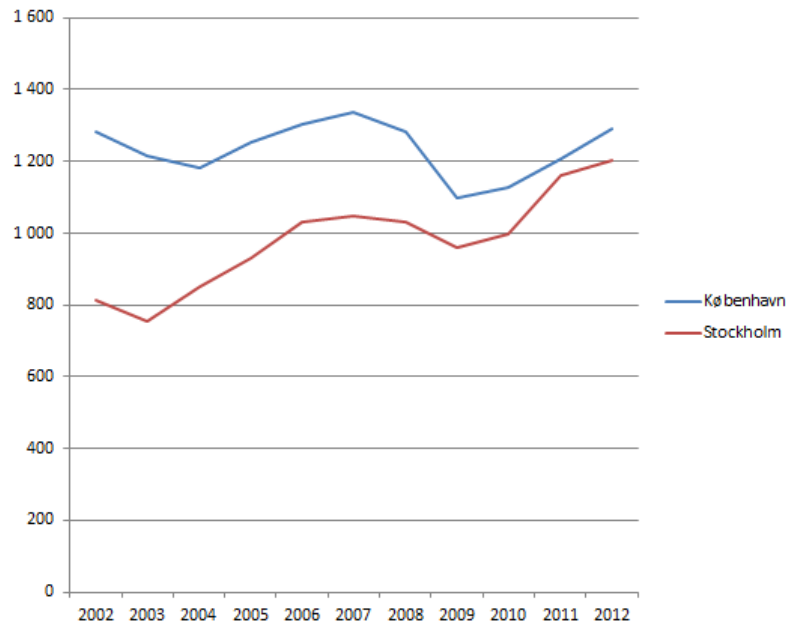
Det er en region man reiser gjennom på vei til de store kraftsentrane, men det er også en region som kan være en avlastningsregion for Oslo og hvor man kan oppleve vakker natur og trivelige småbyer, med bølgende kulturlandskap. I dag er det et betydelig antall mennesker som pendler over grensen til og fra arbeid eller for å shoppe. Denne trafikken er i all hovedsak basert på privatbilen og belastningen på veinettet er stor. Det er et stort behov for et løft innenfor kollektivtransporten og med ruteplanlegging som går over grensen både i helgene og på hverdagene.

Sammen med våre kollegaer i ARKO og andre grensekomiteer har Grensekomiteen Värmland-Østfold satt søkelyset på behovet for å tenke helhetlig og langsiktig på transportstrukturene i Norden. Vi har spesielt satt fokuset på Osloregionen/Värmland. Og i dette bildet har E 18 korridoren en helt sentral rolle som den raskeste veien mellom Oslo og Karlstad. I februar 2015 ble det sendt en uttalelse til Samferdselsdepartementet i samarbeid med Indre Østfold Regionråd. Der ble det sagt klart fra Grensekomiteen arbeider for en sammenhengende 4felt vegforbindelse mellom Oslo og Stockholm ettersom dette er hovedforbindelsen mellom våre 2 hovedsteder og mellom Skandinavia og Finland/Russland. Alt tyder på at trafikkøkningen i løpet av 10-20 år kommer til å overstige de normalkravene som man har for å utløse 4felt. Da er det uheldig å bygge for mindre kapasitet nå.

Det er naturlig at Grensekomiteen fortsetter å ha fokuset på transportutfordringene, både på vei og jernbane, og kollektivutforingen spesielt. Grensekryssende busstilbud eksisterer, men kan bli betydelig bedre og mer tilgjengelig for grensependlerne. Grensekomiteen bør følge opp de regionale organer som nå jobber for å få til et grensekryssende bussprosjekt.

Flytrafikken øker også raskt mellom Oslo og Stockholm med en vekst på 600.000 reiser de siste 12 årene og var i 2013 like stor trafikk som Oslo-København på rundt 1,4 mill. reisende i følge Wikipedia.

Flytrafikkutviklingen Oslo-Stockholm/København, personreiser

Mål og strategier

Formål / visjon:

Grensekomiteen skal være en aktør for å styrke og forenkle samarbeidet mellom Värmland og Østfold og være en pådriver for regional utvikling i det "Indre Skandinavia" gjennom å involvere svenske og norske nasjonale, regionale og lokale myndigheter i samarbeidet.

Generelle mål:

Arbeidet skal gjennomføres i nært samarbeid med de deltagende kommunene og de regionale myndighetene i Värmland og Østfold. Det skal også søkes samarbeid med Osloregionen og andre naturlige samarbeidspartnere.

Grensekomiteen skal:

- være aktiv i Interreg-arbeidet og i samarbeidet mellom Østfold Fylkeskommune og Region Värmland, både i forhold til å etablere nye prosjekter innen de vedtatte satsingsområdene og i forhold til å ivareta regionens interesser
- legge vekt på et samarbeid med Grensekomiteen Østfold – Bohuslän/Dalsland og ARKO
- bidra til å skape nettverk og formidle kontakter på begge sider av grensen

- arrangere konferanser innen medlemmenes interesseområder
- initiere nye prosjekter med basis i samarbeidsavtalen mellom regionene Värmland og Østfold og kommunenes prioriteringer
- informere og markedsføre komiteen og det grenseregionale samarbeidet

Målsettinger for 2015-2017

Transport

1. Visjonen om en "grønn nordisk korridor" gjennom Østfold og Värmland skal holdes levende, hvor myndigheter, næringslivet, foreninger og institusjoner samarbeider om næring, utdanning, kultur, helse, idrett, opplevelser, transport, miljø, klima og energi.
2. Presse på for å forsere E18 utbyggingen gjennom Østfold og Follo og Töcksfors-Karlstad, og forbedre kollektivtransporten langs E18. Arbeide for å få utredet og realisert en flerbruks høyhastighets jernbaneforbindelse Oslo-Stockholm som flerbruksbane med et variert stoppmønster og maksimum reisetid på 3 timer.
3. Arbeide for å få realisert en nordisk transportplan som synkroniserer planer og identifiserer «missing links» i hele Norden og som kobler Skandinavia på Ten-T nettverket på en effektiv måte.. Mer gods og persontrafikk må overføres fra vei og lufttransport til jernbane. Prosjektet «Tentacle» må sees i denne sammenhengen.

Reiseliv og opplevelser

4. Reiseliv skal stå sentralt i grensekomiteens arbeid med vekt på utvikling av opplevelser og grenselandets spesielle historie, herunder Unionsleden.

Informasjon

5. Promotering av regionen gjennom bruk av Internett og andre media er viktig. Grensekomiteen ønsker å støtte prosjekter og initiativ for fremme kunnskap og informasjon om regionen.

Politikk og samarbeid

6. Opprettholde gode kontakter mellom lokale/regionale myndigheter og offentlige institusjoner for å redusere grensehinder, forenkle samarbeid og bedre kunne utnytte felles ressurser og regionens potensiale.
7. «Politikk i Grenseland» videreføres med sikte på å styrke kontakten og samarbeidet over grensen mellom politikere og politisk engasjerte med et spesielt fokus på neste generasjon.

Aktiviteter, budsjett og organisering

Møter i Grensekomiteen

- Hvert år skal det avholdes 2 medlemsmøter i Grensekomiteen inklusive årsmøtet

- Komiteen har også et styre og et arbeidsutvalg som møtes etter behov og ad hoc grupper kan nedsettes for å jobbe med enkelte spørsmål. Arbeidsutvalget har det økonomiske ansvaret for virksomheten sammen med sekretariatsleder.

Sekretariat

Sekretariatet bør være bemannet rundt 16 timer per uke, med unntak av ferier. Stillingen skal jobbe med å arrangere møter, seminarer, rapporter, søknader og promotere komiteen i ulike sammenhenger. Der hvor det er mulig å benytte sekretariatets ressurser som arbeidstimer/egeninnsats i prosjekter for å utløse prosjektstøtte kan dette vurderes.

Informasjonsarbeid

Hjemmesiden www.varmost.net skal vedlikeholdes og oppdateres ukentlig. Arbeidet med info og PR for Grensekomiteens arbeid bør fortsette på minimum dagens nivå.

Reiser og overnatting

Det er behov for å ha midler til å gjennomføre reiser og møter internt i regionen til hovedstedene i Norden og eventuelt til EU kontorer for å påvirke og gi informasjon. Midler avsettes til å gjennomføre årsmøte, seminarer og styremøter.

Ekstern bistand

I forbindelse med at det skal utarbeides notater og søknader til Interreg og andre steder så er det ønskelig å ha en mindre pott til ekstern bistand og konsultasjoner med eksperter.

Prosjekter

- Politikk i Grenseland innbefatter både voksne og unge, og ut fra behov og interesse vil det bli arrangert møter og andre arrangementer som kan samle folkevalgte og politisk engasjerte på begge sider av grensen.
- Styret i Grensekomiteen har foreslått at det bevilges midler til prosjektet Unionsleden fra 2014. I denne handlingsplanen er det avsatt et nettobeløp på til sammen 125.000 NOK for 2014.
- Grensekomiteen har tidligere vedtatt å støtte en høyhastighetsutredning fase 2 med NOK 250.000 som fordeles over årene 2013-2015.
- Grensekomiteen har i 2012 og 2013 støttet tenkegruppen TenkGrønnBane2025 med henholdsvis NOK 20.000-30.000. Et betydelig frivillig arbeid utløses gjennom denne tenkegruppen som arbeider for bedre opplysning om muligheter og konsekvenser av bygging av høyhastighetsbaner i Norden generelt og spesielt for strekningen Oslo-Karlstad-Stockholm.

Tiltak- aktiviteter	2015(NOK)	2016(NOK)	2017(NOK)
1. Sekretariat	350 000	350 000	350 000
2. Informasjonsarbeid, web og publikasjoner	100 000	100 000	100 000
3. Møter, konferanser og reiser*	250 000	100 000	100 000
4. Regnskap, revisjon, konsultasjoner og rådgivning	45 000	45 000	45 000
5. Gaver og diverse	15 000	15 000	15 000
SUM Administrasjon og informasjon	760 000	660 000	660 000
6. HH utredning Oslo-Stockholm, fase 2, GK netto **	0	0	0
7. Støtte til TenkGrønnBane 2025	20 000	0	0
8. Unionsleden netto tilskudd ***	0	0	0
9. Prosjekt Politikk i Grenseland	30 000	30 000	30 000
10. Reservert / andre prosjekter	37 000	207 000	207 000
11. TOTALE UTGIFTER	847 000	847 000	847 000

Finansiering	2014 (NOK)	2015 (NOK)	
12. Kommuner og regioner i Värmland og Østfold	260 000	260 000	260 000
13. Nordisk Ministerråd generelt	587 000	587 000	587 000
SUM	847 000	847 000	847 000
Resultat	0	0	0

*Det høye tallet for 2015 er knyttet til Grensekomiteens 25 års jubileum

** Ytterligere finansiering til HH fase 2 og 3 er ikke budsjettert da behovet er uklart på nåværende tidspunkt, men man må regne med at det kan komme søknader om mer støtte for å fullføre prosjektet.

*** Tallet er usikkert og avhengig av endelig prosjektsøknad

Tidsramme for aktiviteter og prosjekter

Arbeidet med de vanlige aktivitetene vil pågå hele året. Når det gjelder prosjekter under utvikling så vil disse ta hensyn til de frister som Interreg og andre programmer operer med.

Finansiering

Regionens samlede med-finansiering er kroner 260.000 NOK per år. Øvrige midler kommer fra Nordisk Ministerråd, og fra prosjektfinansiering. Virksomhetens nivå er tilpasset den gitte økonomiske ramme. Dersom Grensekomiteen skal øke sin slagkraft ytterligere for å delta i prosjekter og flere aktiviteter kan medlems-kontigentens størrelse og fordeling vurderes, da den har stått stille i flere år. Det kan også være aktuelt å invitere flere medlemmer inn.